ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 · คณิตศาสตร์

การลบที่ตัวตั้งไม่เกิน 10

บทที่ 3 · เอาออก เปรียบเทียบ กรอบสิบ เส้นจำนวน และโจทย์ปัญหาการลบ

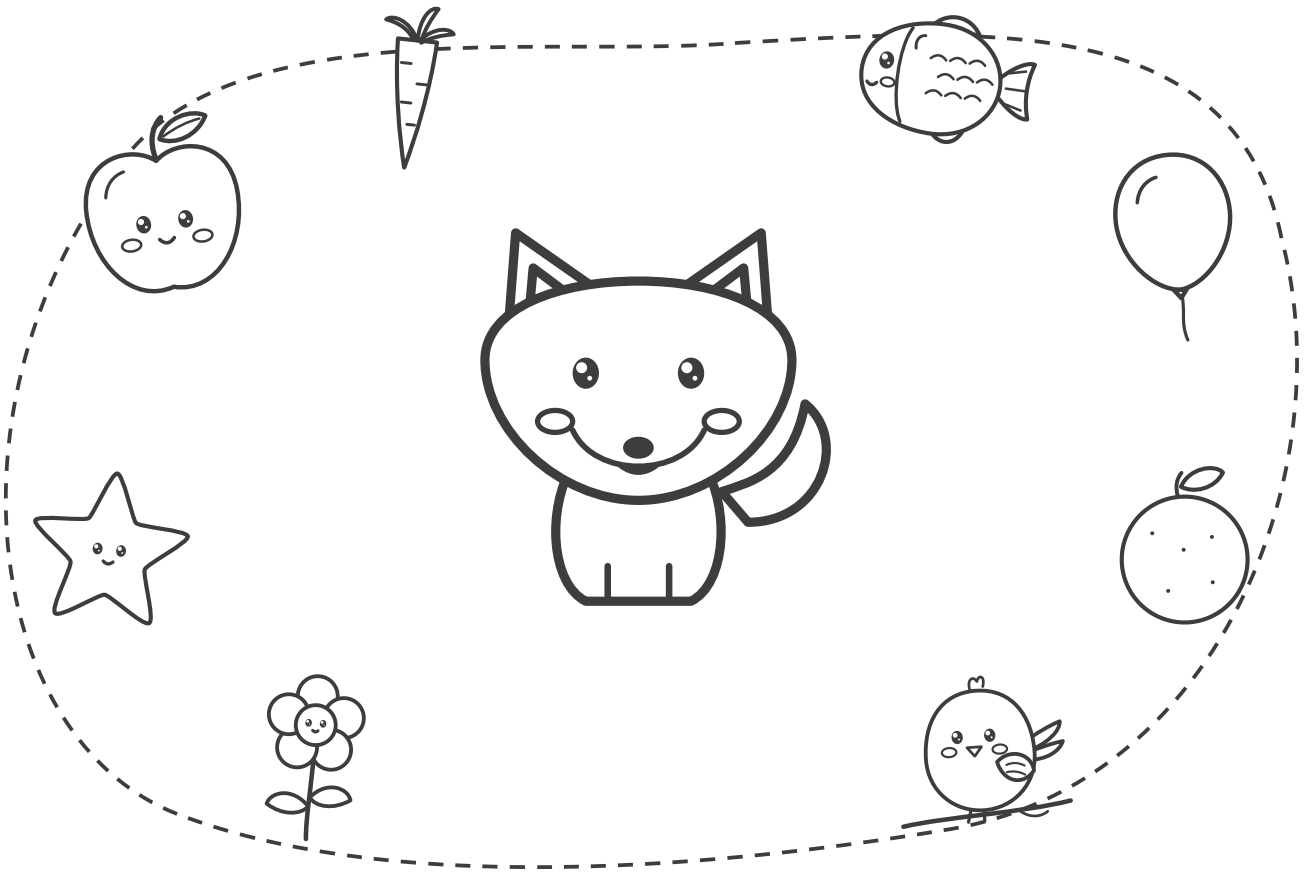

ตามหัวข้อ 3.1–3.12 | กิจกรรม 16 หน้า | ฉบับนักเรียน | พิมพ์ขาว-ดำได้

หนังสือของ ..... ชั้น ป.1/ .....

คำแนะนำสำหรับครูและผู้ปกครอง

แบบฝึกชุด **การลบที่ตัวตั้งไม่เกิน 10** สำหรับชั้น ป.1 ภาคเรียนที่ 1 ฝึกการลบแบบเอาออกและแบบเปรียบเทียบ ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกกับการลบ กรอบสิบ เส้นจำนวน หาตัวไม่ทราบค่า แก้โจทย์ปัญหา และสร้างโจทย์ปัญหาการลบ

1 ในชุดนี้มีอะไรบ้าง

3.1 การลบแสดงโดยการเอาออก	หน้า 3–4	**2 หน้า**
3.2 การลบแสดงโดยการเปรียบเทียบ	หน้า 5	**1 หน้า**
3.3 การลบแสดงโดยความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ	หน้า 6	**1 หน้า**
3.4 การลบด้วยศูนย์	หน้า 7	**1 หน้า**
3.5 ความสัมพันธ์แบบส่วนย่อย–ส่วนรวมของจำนวนกับการลบ	หน้า 8	**1 หน้า**
3.6 การหาผลลบโดยใช้กรอบสิบ	หน้า 9	**1 หน้า**
3.7 การหาผลลบโดยใช้เส้นจำนวน	หน้า 10	**1 หน้า**
3.8 การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์	หน้า 11	**1 หน้า**
3.9 สถานการณ์การลบ	หน้า 12	**1 หน้า**
3.10 โจทย์ปัญหาการลบ	หน้า 13–14	**2 หน้า**
3.11 การสร้างโจทย์ปัญหาการลบจากภาพ	หน้า 15	**1 หน้า**
3.12 การสร้างโจทย์ปัญหาการลบจากประโยคสัญลักษณ์	หน้า 16	**1 หน้า**
ทบทวนบทที่ 3	หน้า 17–18	**2 หน้า**

2 ทำอย่างไรให้ได้ผล

- ใช้ฝึกหลังเรียนแต่ละเรื่องในบทที่ 3 เรียงตามหัวข้อ 3.1–3.12 ของคู่มือครู
- ข้อแรกของแต่ละหน้ามีป้าย **ตัวอย่าง** ทำให้ดูแล้ว อ่านพร้อมเด็กก่อนลงมือ
- อ่านประโยคสัญลักษณ์ให้เด็กฟัง เช่น 7 – 3 = 4 อ่านว่า เจ็ดลบสามเท่ากับสี่
- การเอาออกให้ขีดฆ่าภาพทีละภาพ การเปรียบเทียบให้จับคู่ทีละคู่แล้วนับส่วนที่เหลือ
- ชวนตรวจคำตอบด้วยการบวก เช่น 7 – 3 = 4 ตรวจด้วย 4 + 3 = 7

3 สัญลักษณ์ในเล่ม

จุดเริ่มเขียน ลากตามรอยประ

ตัวอย่าง — ข้อที่ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

กรอบสำหรับเขียนตัวเลข

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 3.1

การลบแสดงโดยการเอาออก

ดูภาพที่ถูกขีดฆ่าออก แล้วเขียนประโยคสัญลักษณ์แสดงการลบ

1 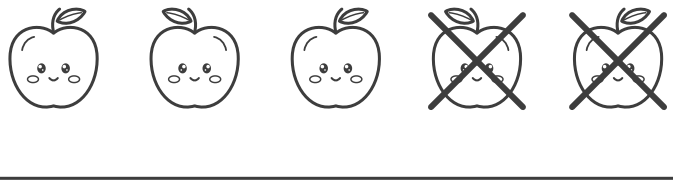

5 − 2 = 3

ตัวอย่าง

2

□ − □ = □

3

□ − □ = □

4

□ − □ = □

5

□ − □ = □

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.1

การลบแสดงโดยการเอาออก

ขีดฆ่าภาพตามจำนวนที่เอาออก แล้วหาผลลบ

1

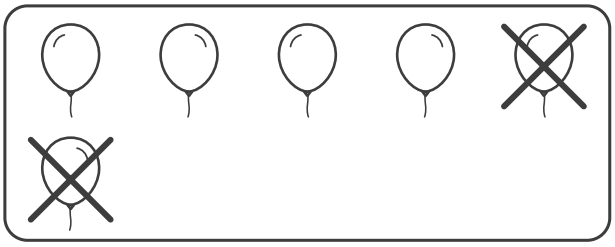

เอาออก 2

6 − 2 = 4

ตัวอย่าง

2

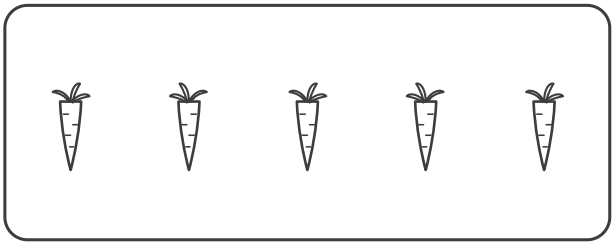

เอาออก 3

□ − □ = □

3

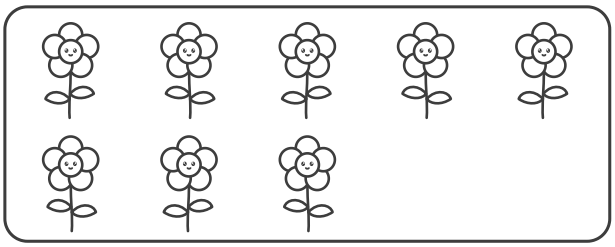

เอาออก 4

□ − □ = □

4

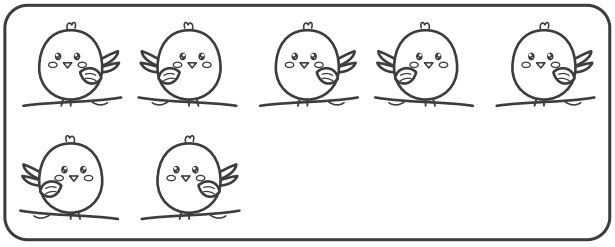

เอาออก 1

□ − □ = □

5

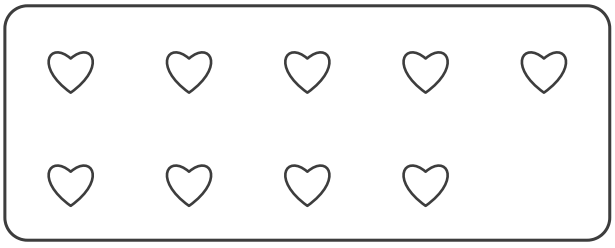

เอาออก 5

□ − □ = □

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.2

การลบแสดงโดยการเปรียบเทียบ

จับคู่ภาพทีละคู่ แล้วหาว่ามากกว่ากันเท่าไร

ตัวอย่าง

1

ปลา

เต่า

5 – 3 = 2 ปลามากกว่าเต่าอยู่ 2 ตัว

2

แอปเปิล

ส้ม

[ ] – [ ] = [ ] แอปเปิลมากกว่าส้มอยู่ [ ] ผล

3

ดอกไม้

ผีเสื้อ

[ ] – [ ] = [ ] ดอกไม้มากกว่าผีเสื้ออยู่ [ ] ดอก

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.3

การลบแสดงโดยความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

ใช้ประโยคการบวกช่วยหาผลลบ

1

3 + 4 = 7 ดังนั้น

7 – 4 = 3

7 – 3 = 4

ตัวอย่าง

2

2 + 5 = 7 ดังนั้น

7 – 5 = ☐

7 – 2 = ☐

3

6 + 3 = 9 ดังนั้น

9 – 3 = ☐

9 – 6 = ☐

4

4 + 4 = 8 ดังนั้น

8 – 4 = ☐

8 – 4 = ☐

5

1 + 8 = 9 ดังนั้น

9 – 8 = ☐

9 – 1 = ☐

6

5 + 5 = 10 ดังนั้น

10 – 5 = ☐

10 – 5 = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.4

การลบด้วยศูนย์

ดูภาพ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วหาผลลบ

1. ไม่เอาออกเลย

4 – 0 = 4

ตัวอย่าง

2. เอาออกหมด

☐ – ☐ = ☐

3. ไม่เอาออกเลย

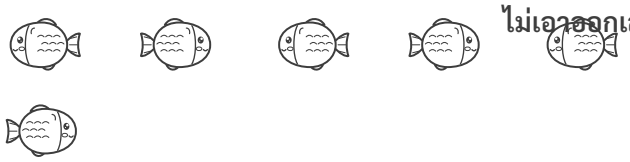

☐ – ☐ = ☐

4. เอาออกหมด

☐ – ☐ = ☐

หาผลลบ

8 – 0 = ☐ 7 – 7 = ☐ 2 – 0 = ☐

9 – 9 = ☐ 10 – 0 = ☐ 1 – 1 = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.5

ความสัมพันธ์แบบส่วนย่อย–ส่วนรวมของจำนวนกับการลบ

เขียนส่วนย่อยที่หายไป แล้วเขียนประโยคการลบ 2 ประโยค

1 ตัวอย่าง

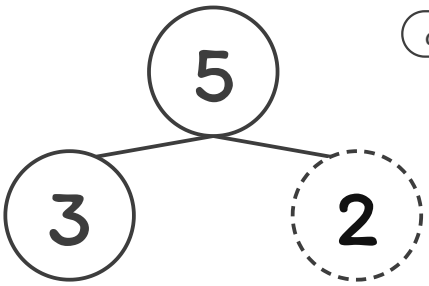

5 – 3 = 2

5 – 2 = 3

2

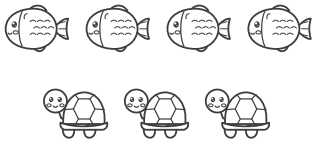

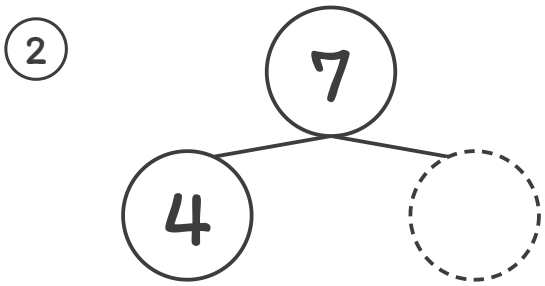

– =

– =

3

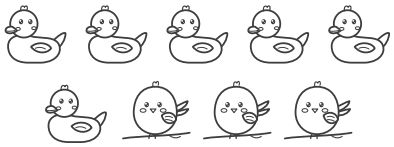

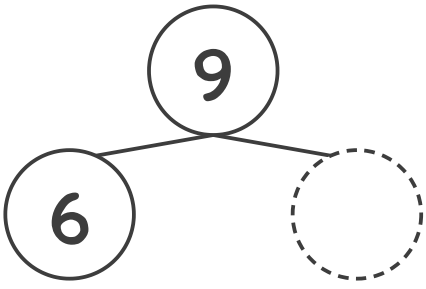

– =

– =

4

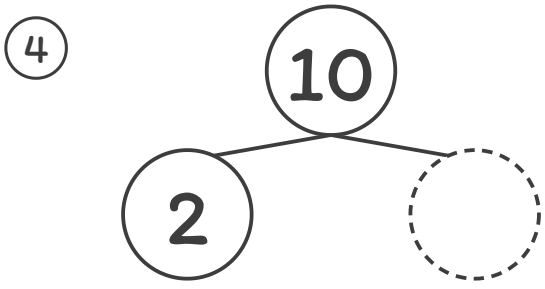

– =

– =

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.6

การหาผลลบโดยใช้กรอบสิบ

ดูกรอบสิบที่ขีดฆ่าออก แล้วหาผลลบ

1 ตัวอย่าง

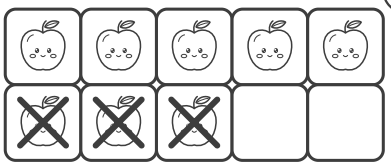

8 – 3 = 5

2

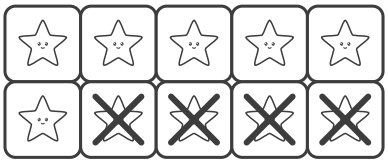

10 – 4 = ☐

3

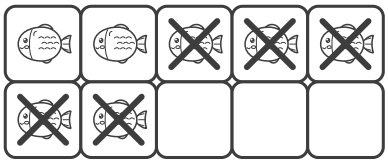

7 – 5 = ☐

4

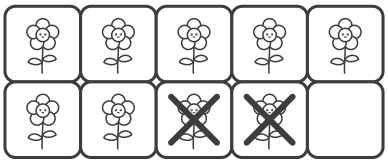

9 – 2 = ☐

5

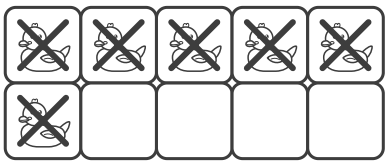

6 – 6 = ☐

6

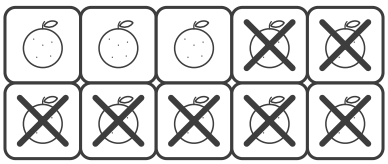

10 – 7 = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.7

การหาผลลบโดยใช้เส้นจำนวน

เริ่มที่ตัวตั้ง นับถอยหลังบนเส้นจำนวน แล้วหาผลลบ

ตัวอย่าง

1. $8 - 3 = \boxed{5}$

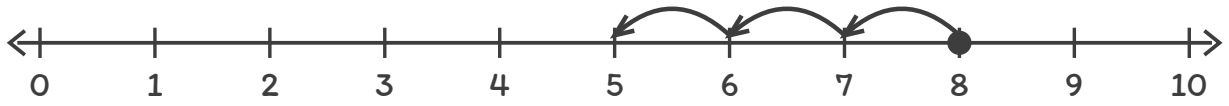

2. $6 - 2 = \square$

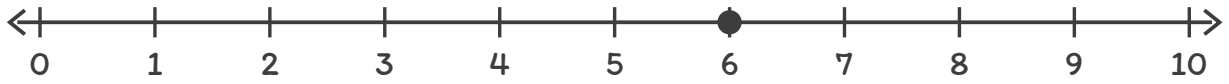

3. $10 - 4 = \square$

4. $7 - 5 = \square$

5. $9 - 1 = \square$

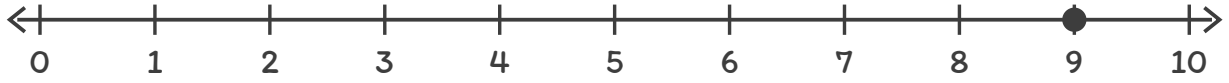

เรื่อง 3.8

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์

หาจำนวนที่ใส่ในกรอบแล้วทำให้ประโยคถูกต้อง

ตัวอย่าง

① $4 + \boxed{5} = 9$

② $\square + 3 = 8$

③ $6 + \square = 10$

④ $\square + 5 = 7$

⑤ $10 - \square = 6$

⑥ $\square - 2 = 5$

⑦ $9 - \square = 0$

⑧ $\square - 4 = 4$

⑨ $3 + \square = 3$

⑩ $8 - \square = 1$

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.9

สถานการณ์การลบ

ดูภาพและอ่านเรื่อง แล้วเขียนประโยคสัญลักษณ์

1 ตัวอย่าง

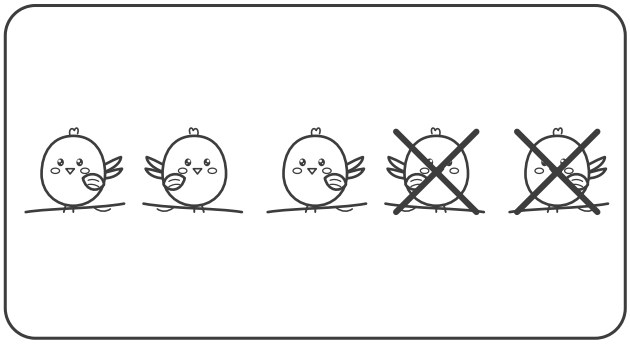

บนกิ่งไม้มีนก 5 ตัว
บินไป 2 ตัว

ประโยคสัญลักษณ์

5 − 2 = 3

2

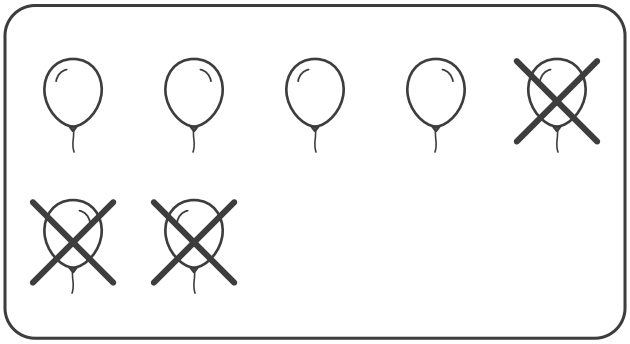

มีลูกโป่ง 7 ลูก
ลูกโป่งแตก 3 ลูก

ประโยคสัญลักษณ์

[ ] − [ ] = [ ]

3

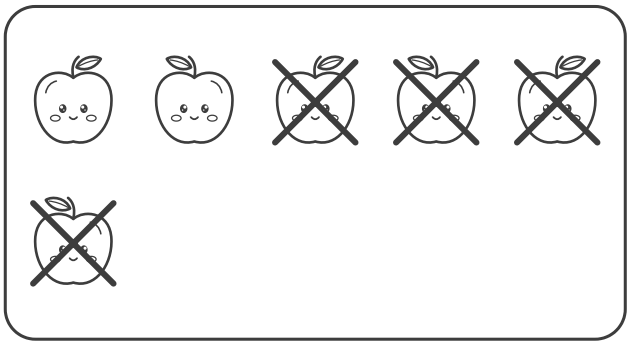

ในจานมีแอปเปิล 6 ผล
กินไป 4 ผล

ประโยคสัญลักษณ์

[ ] − [ ] = [ ]

4

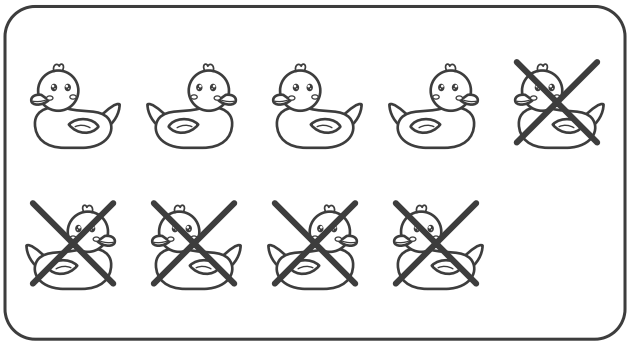

ในสระมีเป็ด 9 ตัว
ขึ้นจากสระไป 5 ตัว

ประโยคสัญลักษณ์

[ ] − [ ] = [ ]

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 3.10

โจทย์ปัญหาการลบ

อ่านโจทย์ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1

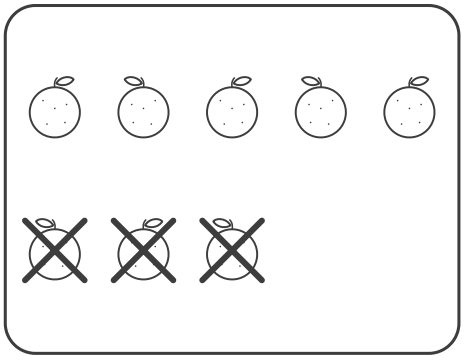

แม่มีส้ม 8 ผล แบ่งให้ป้า 3 ผล
แม่เหลือส้มกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ 8 – 3 = 5

ตอบ 5 ผล

2

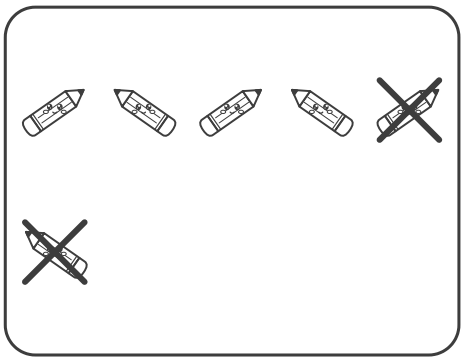

ต้นมีดินสอ 6 แท่ง ทำหายไป 2 แท่ง
ต้นเหลือดินสอกี่แท่ง

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ – ☐ = ☐

ตอบ _____ แท่ง

3

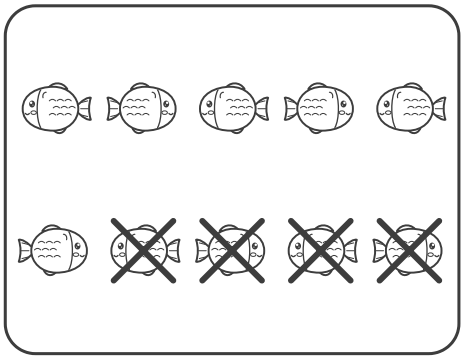

ในตู้มีปลา 10 ตัว ตักไปเลี้ยงอ่างอื่น 4 ตัว
ในตู้เหลือปลากี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ – ☐ = ☐

ตอบ _____ ตัว

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 3.10

โจทย์ปัญหาการลบ

อ่านโจทย์ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1

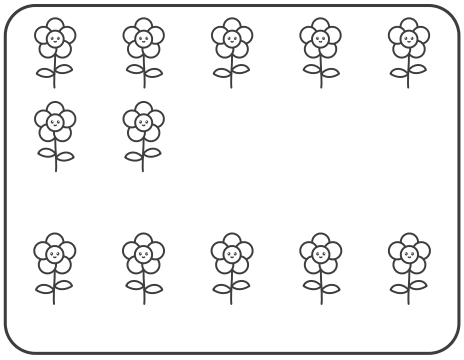

นิดมีดอกไม้ 7 ดอก น้อยมีดอกไม้ 5 ดอก
นิดมีดอกไม้มากกว่าน้อยกี่ดอก

ประโยคสัญลักษณ์ 7 − 5 = 2

ตอบ 2 ดอก

2

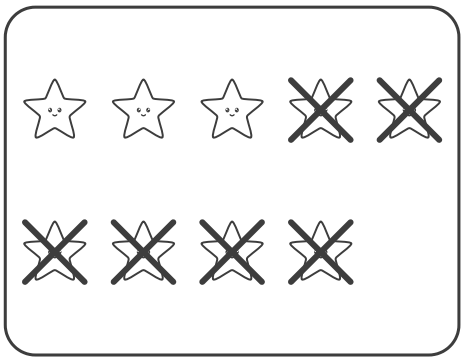

ครูมีสติกเกอร์ดาว 9 ดวง แจกไป 6 ดวง
ครูเหลือสติกเกอร์ดาวกี่ดวง

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

ตอบ _____ ดวง

3

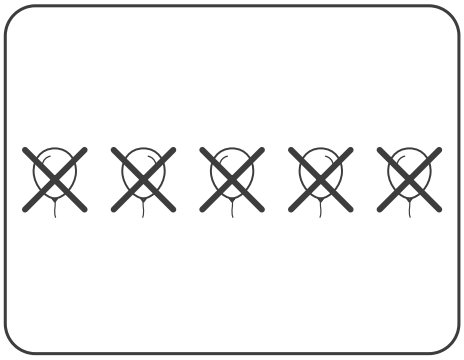

มีลูกโป่ง 5 ลูก แตกทั้งหมด 5 ลูก
เหลือลูกโป่งกี่ลูก

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

ตอบ _____ ลูก

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.11

การสร้างโจทย์ปัญหาการลบจากภาพ

ดูภาพ แล้วเติมจำนวนให้เป็นโจทย์ปัญหาการลบ

ตัวอย่าง

1

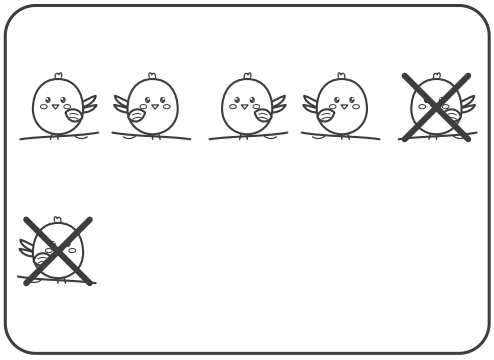

มีนก 6 ตัว

บินไป 2 ตัว

เหลือนก 4 ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ 6 − 2 = 4

2

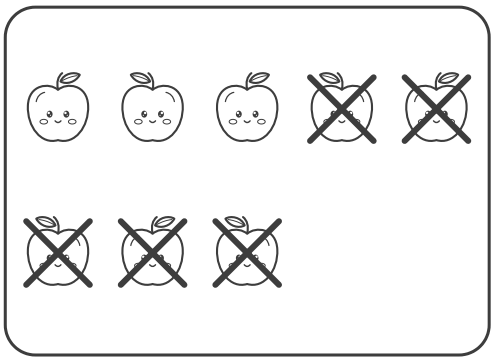

มีแอปเปิล ____ ผล

กินไป ____ ผล

เหลือแอปเปิล ____ ผล

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

3

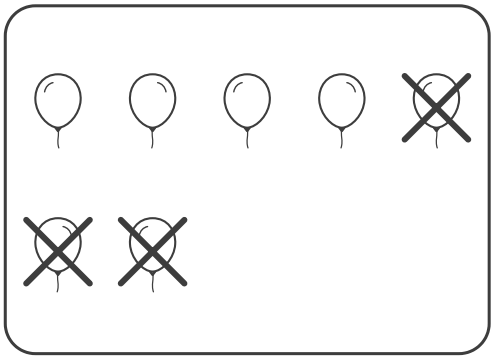

มีลูกโป่ง ____ ลูก

แตกไป ____ ลูก

เหลือลูกโป่ง ____ ลูก

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

☆ บทที่ 3

เรื่อง 3.12

การสร้างโจทย์ปัญหาการลบจากประโยคสัญลักษณ์

แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1 $7 - 2 = 5$ แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

มีขนม 7 ชิ้น กินไป 2 ชิ้น
เหลือขนมกี่ชิ้น
ตอบ 5 ชิ้น

ตอบ _____

2 $9 - 4 = 5$ แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

ตอบ _____

3 $10 - 3 = 7$ แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

ตอบ _____

ทบทวน

ทบทวนบทที่ 3

หาผลลบ แล้วเขียนคำตอบในกรอบ

ตัวอย่าง

5 – 2 = 3

8 – 4 =

7 – 0 =

10 – 3 =

6 – 6 =

9 – 5 =

4 – 1 =

10 – 8 =

3 – 2 =

9 – 0 =

8 – 6 =

7 – 4 =

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

ทบทวน

ทบทวนบทที่ 3

ลากเส้นจับคู่การลบกับผลลบ

ตัวอย่าง

7 – 4	8
9 – 1	3
6 – 6	7
10 – 5	1
8 – 6	0
5 – 4	5
10 – 3	2